

LUBUSKI WOJEWÓDZKI KONSERWATOR ZABYTEKÓW Gorzów Wlkp.... 05.06.2023
Wojewódzki Urząd Ochrony Zabytków
w Zielonej Górze
Delegatura w Gorzowie Wielkopolskim
ul. Kosynierów Gdyńskich 75
66-400 Gorzów Wielkopolski

tel. [95] 7200 521, fax [95] 7200 346
www.lwzk.pl; delegatura.gorzow@lwzk.pl

ZN-G.5142.4.2023 [SKr]

**Parafia Rzymskokatolicka
pw. św. Stanisława Kostki
Ogardy 23, 66-500 Strzelce Krajeńskie**

DECYZJA

Na podstawie art. 92 ust. 6, art. 36 ust. 1 p. 1, art. 7 p. 1 i art. 6 ust. 1 p. 1 lit. c) ustawy z dnia 23 lipca 2003 roku o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami (t.j. Dz. U. z 2022, poz. 840) w związku z § 12 i § 13 Rozporządzenia Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego z dnia 2 sierpnia 2018 r. w sprawie prowadzenia prac konserwatorskich, prac restauratorskich i badań konserwatorskich przy zabytku wpisanym do rejestru zabytków albo na Listę Skarbów Dziedzictwa oraz robót budowlanych, badań architektonicznych i innych działań przy zabytku wpisanym do rejestru zabytków, a także badań archeologicznych i poszukiwań zabytków (t.j. Dz. U. z 2021 r., poz. 81) oraz art. 104 § 1 i 2, 105 ustawy z dnia 14.06.1960 r. Kodeks postępowania administracyjnego (t.j. Dz. U. z 2023 r., poz. 775), po rozpatrzeniu wniosku z dnia 14.02.2023 r. (data wpływu do Delegatury WUOZ w Gorzowie Wlkp.: 15.02.2023 r., przedłużonego do dnia 15.05.2023 r.),

Lubuski Wojewódzki Konserwator Zabytków

D u d z i e l a p o z w o l e n i a na prowadzenie prac konserwatorskich i restauratorskich oraz robót budowlanych przy zabytku wpisanym do rejestru zabytków jakim jest rzymskokatolicki kościół parafialny w Ogardach pw. św. Stanisława Kostki, położony na działce nr ewid. 116, wpisany do rejestru zabytków pod numerem: 1922/A z 19.04.1971 r. oraz na podstawie decyzji nr KOK-I-205/76 z 07.12.1976 r., zgodnie z przedłożoną dokumentacją projektową opracowaną przez jedn. proj.: TMB TECH Projektowanie i Realizacja Inwestycji, ul. D. Muśnickiego 17, 66-400 Gorzów Wlkp.; data oprac. 10.02.2023; w zakresie obejmującym:

1. prace konserwatorskie w obrębie kamiennej partii elewacji:

- a) zdemontowanie luźnych elementów (większe, odspojone od podłoża fragmenty zapraw, elementy wtórne) i usunięcie większych luźnych warstw zabrudzeń oraz roślin wrastających w mur;
- b) dezynfekcja powierzchni muru w miejscach skażenia obecnością mikroorganizmów, porażonych działaniem glonów i porostów z zastosowaniem 2% roztworu preparatu Biotin R (prod. CTS) w alkoholu etylowym lub innego o zbliżonych właściwościach;
- c) ostrożne i ręczne usunięcie wtórnych i nadwątlonych zapraw ze spoin na minimalną głębokość ok. 7-10 cm, uwaga: należy postępować z dużą ostrożnością aby nie uszkodzić cegieł; uwaga: wyklucza się stosowanie elektronarzędzi;

- d) oczyszczenie powierzchni muru przez wstępne oczyszczenie wodą lub parą wodną pod kontrolowanym ciśnieniem w ten sposób aby nadmiernie nie wypłukiwać oryginalnych zapraw, a przy silniejszych zabrudzeniach dopuszcza się zastosowanie niskoprocetowego roztworu kwasu fluoro-wodorowego (HF) o stężeniu nie przekraczającym 5%, natomiast w przypadku braku pożądanego efektu zaleca się usunięcie wtórnych zabrudzeń gotowymi preparatami po uprzednim wykonaniu prób;
- e) wprowadzenie iniekcji preparatami przeznaczonymi do zespojenia spękań i uszkodzeń w murze (m.in. narożniki dolnej kondygnacji wieży) z zastosowaniem epoksydowych żywic iniekcyjnych o niskiej lepkości, umożliwiającej penetrację żywicy w głąb spękań (np. Injektionshartz 100, prod. Remmers lub równoważne);
- f) uzupełnienie ubytków (spękań) w kamieniach zaprawami na bazie żywic epoksydowych z dodatkiem odpowiednio dobranych kruszyw do barwy uzupełnianego miejsca oraz imitującymi właściwość i wygląd uzupełnianych kamieni; uwaga: prace powinny dotyczyć tylko dużych ubytków i rozwarstwień;
- g) uzupełnienie drobnych ubytków kamiennego lica przy użyciu analogicznego budulca i zaprawy z odtworzeniem kompozycji muru;
- h) wzmocnienie osłabionej struktury zapraw w spoinach przy użyciu hydrofilnych preparatów krzemorganicznych, np. Funcosil KSE 300 (prod. Remmers);
- i) uzupełnienie ubytków zaprawy w spoinach zaprawą o spoiwie wapiennym (np. TKF TrassFuge lub Optosan HMT, prod. Optolith) z dodatkiem środka uelastyczniającego i hydrofobowego (np. FAH HydraFlex, prod. Optolith); uwaga: uziarnienie i barwa zaprawy muszą być maksymalnie zbliżone do oryginału, zakładane wgłębnie, na wys. min. 1 cm poniżej lica drobnych kamieni, widocznych na oryginalnym murze jako wypełnienie spoin oraz delikatne gracowanie powierzchni zaprawy.

2. prace w obrębie ceglanego lica elewacji:

- a) demontaż wtórnych elementów metalowych, drewnianych, pozostałości starych instalacji, kabli, itp.; uwaga: z pozostawieniem oryginalnych i kutych elementów (krzyż, kula, wiatromierz, cyferblat, i inne);
- b) usunięcie luźnych elementów i nawarstwień (cegieł, fragmentów zapraw), uwaga: prace należy prowadzić z dużą ostrożnością by nie uszkodzić cegieł i oryginalnych wypraw spoinujących;
- c) dezynfekcja powierzchni murów przy użyciu 2% roztworu preparatu Biotin R (prod. CTS) w alkoholu etylowym lub innego środka o zbliżonych właściwościach, ze szczególnym uwzględnieniem miejsc z widoczną obecnością mikroorganizmów;
- d) ostrożne wykucie wtórnych (cementowych) uzupełnień zapraw oraz silnie skorodowanych i zainfekowanych ze spoin muru na głębokość minimum 2-3 cm;
- e) ostrożne usunięcie całkowicie zdegradowanych cegieł oraz ich uzupełnienie zgodnie z materiałem oryginalnym;
- f) oczyszczenie powierzchni muru po uprzednim wykonaniu prób i doboru metody, zaczynając od mycia parą wodną; uwaga: ze względu na zły stan zachowania części cegieł i zapraw zaleca się bardzo ostrożne prowadzenie zabiegów oczyszczania; uwaga: wyniki prób przedstawić organowi ochrony zabytków;
- g) wzmocnienie osłabionej struktury cegieł i zapraw w spoinach przy użyciu hydrofilnych preparatów krzemorganicznych, np. Funcosil OH lub Funcosil KSE 300 (prod. Remmers);
- h) wymiana całkowicie zdegradowanych cegieł i kształtek, gzymsów, sterczyn szczytu, przypór przy prezbiterium, z zachowaniem wątku i kompozycji muru; uwaga: nowe cegły powinny posiadać właściwości (nasiąkliwość, porowatość, wielkość, barwa) zbliżone do oryginalnych; uwaga: murowanie należy wykonać zaprawą o spoiwie

wapiennym (np. Optosan TWM, prod. Optolith lub równoważne); uwaga: w przypadku braku cegieł rozbiórkowych należy zastosować nowe o formacie i barwie zbliżonym do rozwiązania oryginalnego;

- i) uzupełnienie mniejszych ubytków w ceglach (ubytki do około 40% w licu) zaprawą imitującą cegłę opracowaną na bazie spoiw mineralnych, barwioną w masie; uwaga: właściwości fizyczne i mechaniczne muszą być dobrane do właściwości oryginalnych cegieł; uwaga: zastosowanie zapraw fabrycznych musi być poprzedzone wcześniejszymi próbami; uwaga: nie należy stosować zapraw o znacznej zawartości spoiwa cementowego;
- j) uzupełnienie większych ubytków cegieł poprzez wmurowanie cegieł o wymiarach, wyglądzie (barwa i faktura powierzchni) oraz właściwościach (nasiąkliwość, porowatość, wytrzymałość mechaniczna) cegły oryginalnej; uwaga: zalecane jest użycie cegieł rozbiórkowych, pod warunkiem, że nie są zasolone, zdeintegrowane i porażone biologicznie;
- k) uzupełnienie ubytków zaprawy w spoinach z zastosowaniem zaprawy o spoiwie wapiennym (np. TKF TrassFuge, prod. Optolith lub materiał o podobnych właściwościach); uwaga: uziarnienie i barwa zaprawy muszą być zbliżone do oryginału; uwaga: zaleca się nakładanie zaprawy na wysokość do ok. 1-2 mm poniżej lica muru);
- l) wykonanie poziomych spoin (np. na pulpitowych zadaszeniach narożników, parapetach) z zaprawy z dodatkiem środka uelastyczniającego i hydrofobowego np. FAH HydraFlex, Optolith lub innego o podobnych właściwościach); uwaga: uziarnienie i barwa zaprawy muszą być zbliżone do oryginału; uwaga: kształt spoiny powinien być zgodny z oryginalnym rozwiązaniem wg ustaleń na podstawie wcześniej przeprowadzonych badań konserwatorskich;
- m) scalenie kolorystyczne uzupełnień w licu cegieł o spoiwem krzemianowym Keim Restauro-Fixativ (prod. Keim) z dodatkiem odpowiednio dobranych pigmentów z oryginalną powierzchnią; uwaga: zabieg należy stosować miejscowo, w celu zharmonizowania uzupełnień; uwaga: niedopuszczalne jest przemalowanie powierzchni oryginalnych cegieł oraz zapraw;
- n) wykonanie powierzchniowej hydrofobizacji muru wyłącznie w odniesieniu do górnych powierzchni gzymsów, parapetów, ceglanych elementów wysuniętych itp. z zastosowaniem preparatu krzemooorganicznego zawierającego substancje biobójcze Funcosil SNL, prod. Remmers.

3. prace w zakresie odtworzenia tynków w blendach szczytu prezbiterium

- a) usunięcie istniejących zdegradowanych i zawilgoconych tynków;
- b) dezynfekcja powierzchni murów, ze szczególnym uwzględnieniem miejsc, gdzie widoczna jest obecność mikroorganizmów z zastosowaniem 2% roztworu preparatu Biotin R (prod. CTS) w alkoholu etylowym lub innego środka o zbliżonych właściwościach;
- c) odtworzenie tynków z zapraw o spoiwie wapiennym (np. Optosan HMT, prod. Optolith) lub zaprawy o podobnych właściwościach, dopuszczone do stosowania na obiektach zabytkowych; uwaga: grubość, uziarnienie i barwa powinny być zbliżone do oryginalnych zapraw, których relikty zachowały się w blendach; uwaga: powierzchnia zrekonstruowanych tynków powinna być najlepiej zatarta na gładko, o licu miękko wyprowadzonym;
- d) malowanie wypraw tynkarskich w kolorze bieli wapiennej przy użyciu farby o dużej paroprzepuszczalności, przeznaczonej do prac malarskich na zewnątrz i dedykowanej

do obiektów zabytkowych; uwaga: w przypadku odkrycia podczas prac oryginalnej kolorystyki należy powiadomić o tym fakcie organ ochrony zabytków;

4. roboty budowlane wewnątrz wieży:

- a) montaż drabin umożliwiających bezpieczną komunikację pomiędzy poszczególnymi kondygnacjami;
- b) montaż barier drewnianych wokół otworów w stropach zabezpieczających przed upadkiem;
- c) naprawa, uzupełnienie i wymiana zniszczonych bądź uszkodzonych desek poszycia stropów drewnianych; uwaga: należy stosować materiał o podobnych właściwościach i parametrach;
- d) oczyszczenie odsłoniętych prętów zbrojeniowych z odtworzeniem wymaganej otuliny w stropie żelbetowym nad poziomem +15,80.

5. roboty budowlane przy opierzeniach i obróbkach blacharskich:

- a) dokonanie przeglądu systemu orywnowania z naprawą lub wymianą uszkodzonych oraz niesprawnych elementów rynien, rur spustowych, złączy i haków; uwaga: należy zachować oryginalne elementy dla odpływu wody jak np. żygacze w narożnikach wieży;
- b) obróbki dachowe wymienić wraz z uzupełnieniem brakujących w tym samym materiale co dotychczasowe.

6. odpływy powierzchniowe

wykonanie odpływów powierzchniowych odprowadzających wody opadowe na odległość minimum 4,0 m od lica murów, uwaga: prace należy realizować na powierzchni bez ingerencji w warstwy gruntu w formie koryt kamionkowych, kamiennych bądź za pomocą rynien przy wylotach rur spustowych;

II) nie udziela pozwolenia na prowadzenie prac wewnątrz kościoła polegających na renowacji tynków wewnętrznych z częściowym ich usunięciem (z biciem) oraz z jednoczesnym wykonaniem iniekcji w ścianach (wg opisu w pkt. 9.4 ww. projektu), z uwagi na brak rozpoznania konserwatorskiego w formie badań wykonanych przez osobę z odpowiednimi uprawnieniami, niezbędnych dla ustalenia historycznego wykończenia ścian, w tym technologii oryginalnych tynków, pierwotnej kolorystyki, ewentualnego występowania polichromii.

III) u m a r z a postępowanie administracyjne w odniesieniu do współczesnej przybudówki (zakrystii) z uwagi na brak ochrony konserwatorskiej przez wpis do rejestru zabytków

Warunki konserwatorskie:

1. wykonanie badań konserwatorskich w zakresie wypraw malarskich, badań składu ilościowego i jakościowego wypraw tynkarskich i spoinujących oraz uzyskania pozwolenia Lubuskiego Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków na ww. badania konserwatorskie na etapie poprzedzającym prace wraz z opracowaniem wyników tych badań, w sposób umożliwiający jednoznaczną identyfikację i dokładną lokalizację przestrzenną wszystkich czynności, użytych materiałów oraz dokonanych odkryć, i przekazania jej wojewódzkiemu konserwatorowi zabytków w terminie 3 miesięcy od dnia zakończenia tych badań;

2. udokumentowanie przebiegu prowadzonych prac konserwatorskich i budowlanych w formie opisowej i fotograficznej oraz przedłożenia dokumentacji powykonawczej;
3. stosowanie materiałów i technologii dedykowanych dla zabytków, wg jednolitego systemu i partii materiałów oraz wg dołączonych kart charakterystyki danego produktu i zaleceń producentów oraz zgodnie z wytycznymi konserwatorskimi;
4. prowadzenie prac w sposób umiędzyn, szczególnie z zabezpieczeniem elementów ceglanego detalu architektonicznego oraz kamiennych okładzin i gzymsu z inskrypcją nad wejściem głównym.

Termin ważności pozwolenia do dnia: 31.12.2025 r.

Warunki obowiązujące do spełnienia przy realizacji niniejszej decyzji:

- zgodnie z § 12 ust. 1 pkt 3, § 13 ust. 1 pkt 4 Rozporządzenia Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego z dnia 2 sierpnia 2018 r. w sprawie prowadzenia prac konserwatorskich, prac restauratorskich i badań konserwatorskich przy zabytku wpisanym do rejestru zabytków albo na Listę Skarbów Dziedzictwa oraz robót budowlanych, badań architektonicznych i innych działań przy zabytku wpisanym do rejestru zabytków, a także badań archeologicznych i poszukiwań zabytków (t.j. Dz. U. z 2021 r., poz. 81) wprowadza się obowiązek kierowania robotami budowlanymi oraz pracami konserwatorskimi lub sprawowania nadzoru inwestorskiego lub konserwatorskiego przez osobę spełniającą wymagania określone w art. 37a ust. 1, 2, 3 i art. 37c ustawy o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami;
- zgodnie z § 12 ust. 1 pkt 4, § 13 ust. 1 pkt 4 Rozporządzenia Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego z dnia 2 sierpnia 2018 r. w sprawie prowadzenia prac konserwatorskich, prac restauratorskich i badań konserwatorskich przy zabytku wpisanym do rejestru zabytków albo na Listę Skarbów Dziedzictwa oraz robót budowlanych, badań architektonicznych i innych działań przy zabytku wpisanym do rejestru zabytków, a także badań archeologicznych i poszukiwań zabytków (t.j. Dz. U. z 2021 r., poz. 81) wprowadza się obowiązek polegający na przekazaniu wojewódzkiemu konserwatorowi zabytków nie później niż w terminie 14 dni przed dniem rozpoczęcia prac, a w toku prac na 14 dni przed dokonaniem zmiany osoby, o której mowa w pkt 3 a) imienia, nazwiska i adresu osoby; b) dokumentów potwierdzających posiadanie przez tę osobę wymagań określonych w art. 37 a ust. 1 pkt 1-2 i art. 37 c oświadczenia osoby, o której mowa w pkt 3, o przyjęciu obowiązku kierowania tymi pracami albo badaniami albo samodzielnego ich wykonywania lub sprawowania nadzoru nad badaniami i pracami konserwatorskimi oraz robotami budowlanymi;
- zgodnie z § 12 ust. 2 pkt 1, 13 ust. 2 pkt 1 Rozporządzenia Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego z dnia 2 sierpnia 2018 r. w sprawie prowadzenia prac konserwatorskich, prac restauratorskich i badań konserwatorskich przy zabytku wpisanym do rejestru zabytków albo na Listę Skarbów Dziedzictwa oraz robót budowlanych, badań architektonicznych i innych działań przy zabytku wpisanym do rejestru zabytków, a także badań archeologicznych i poszukiwań zabytków (t. j. Dz. U. z 2021 r., poz. 81) wprowadza się obowiązek zawiadomienia wojewódzkiego konserwatora zabytków o terminie rozpoczęcia i zakończenia wskazanych pozwoleniu prac i badań, prac konserwatorskich oraz robót budowlanych;
- zgodnie z § 12 ust. 2 pkt 3, 13, ust. 2 pkt 3 Rozporządzenia Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego z dnia 2 sierpnia 2018 r. w sprawie prowadzenia prac konserwatorskich, prac restauratorskich i badań konserwatorskich przy zabytku wpisanym do rejestru zabytków albo na Listę Skarbów Dziedzictwa oraz robót budowlanych, badań architektonicznych i innych działań przy zabytku wpisanym do rejestru zabytków, a także badań archeologicznych i poszukiwań zabytków (t.j. Dz. U. z 2021 r., poz. 81)

wprowadza się obowiązek niezwłocznego zawiadomienia wojewódzkiego konserwatora zabytków o zagrożeniach lub nowych okolicznościach ujawnionych w trakcie prowadzenia wskazanych w pozwoleniu prac;

- zgodnie z § 12 ust. 2 pkt 4, 13 ust. 2 pkt 4 Rozporządzenia Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego z dnia 2 sierpnia 2018 r. w sprawie prowadzenia prac konserwatorskich, prac restauratorskich i badań konserwatorskich przy zabytku wpisanym do rejestru zabytków albo na Listę Skarbów Dziedzictwa oraz robót budowlanych, badań architektonicznych i innych działań przy zabytku wpisanym do rejestru zabytków, a także badań archeologicznych i poszukiwań zabytków (t.j. Dz. U. z 2021 r., poz. 81) wprowadza się obowiązek dokonania odbioru końcowego prac przez wojewódzkiego konserwatora zabytków.

Uzasadnienie

Na podstawie przedmiotowego wniosku Proboszcz ww. Parafii Rzymskokatolickiej pw. św. Stanisława Kostki w Ogardach, zwrócił się do Lubuskiego Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków o uzgodnienie i wydanie pozwolenia na przeprowadzenie prac konserwatorskich oraz robót budowlanych przy zabytkowym kościele parafialnym w Ogardach. Inwestorem prac jest ww. Parafia.

Wskazany kościół we wsi Ogardy stanowi zabytek, który składa się z XIII-wiecznego korpusu z ciosów kamiennych oraz neogotyckiej, ceglanej wieży z kon. XIX w. Z późniejszymi zmianami wprowadzonymi w następstwie pożaru w zakresie wymiany konstrukcji więźby dachowej i stropu oraz rozbudowy o ahistoryczną przybudówkę pełniącą funkcję zakrystii, dostawioną od strony wschodniej przy prezbiterium i wtórnymi przemurowaniami ceglanych okładzin przypór.

Ze względu na istotne wartości architektoniczne oraz historyczne, kościół został wpisany do rejestru zabytków pod numerem: 1922/A z 19.04.1971 r. oraz na podstawie decyzji nr KOK-I-205/76 z 07.12.1976 r. Teren działki na której usytuowano przedmiotową świątynię i otoczenie, stanowią historyczny cmentarz przykościelny, który pierwotnie funkcjonował od czasu średniowiecza (XIII w.). Skutkiem tego, ww. zabytek podlega ochronie prawnej, zgodnie z art. 7 pkt 1 ustawy o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami.). Jak stanowi art. 36 ust. 1 pkt 1 cytowanej ustawy na prowadzenie robót budowlanych i konserwatorskich przy zabytku, wymagane jest pozwolenie wojewódzkiego konserwatora zabytków.

Zakres oraz sposób realizacji prac konserwatorskich i związanych z tym robót budowlanych, szczegółowo określono w przedłożonym projekcie architektoniczno-budowlanym. Przy czym, zakres prac konserwatorskich, których wykonanie powinno być poprzedzone wszechstronnym rozpoznaniem zabytku, należy bezwzględnie poprzedzić badaniami konserwatorskimi, na które, zgodnie z obowiązującymi przepisami, należy uzyskać odrębne pozwolenie wojewódzkiego konserwatora zabytków.

Po przeanalizowaniu wniosku oraz dokumentacji projektowej, należy stwierdzić, że uzgodniony zakres prac przy zabytku nie budzi zastrzeżeń konserwatorskich oraz będzie realizowany zgodnie z zasadami ochrony konserwatorskiej, przy założeniach stosowania materiałów oraz technologii właściwej dla zabytków, w uzgodnieniu z organem konserwatorskim, a także w oparciu o ustalenia z badań konserwatorskich.

Stan zachowania zabytku zweryfikowano na podstawie przeprowadzonych oględzin (protokół nr 105/2023 z dnia 28.03.2023 r. w aktach sprawy z dokumentacją fotograficzną). Szczególnie ceglane partie muru, wymagają podjęcia prac konserwatorskich i budowlanych ze względu na stopień destrukcji i zniszczeń ceramicznego budulca, szczególnie widocznych uszkodzeń mechanicznych, ubytków oraz korozji cegieł powierzchniowych w murze elewacyjnym głównie w górnych kondygnacjach wieży, a także uszkodzeń i ubytków ceglanych detali architektonicznych jak fryzy, gzymsy, rozeta, parapety podokienne oraz

kształtki ceglane, które przestrzenie wystają poza lico wieży i są narażone na zamakanie oraz zawilgocenie. Wtórne ingerencje objawiające się przemurowaniami wykonanymi niezgodnie ze sztuką konserwatorską i wprowadzeniem częściowo cementowych, sztywnych zapraw w spoinach murów kamiennych i ceglanych. Stwierdzono, uszkodzenia konstrukcyjne murów w postaci pęknięć i rozwarstwień, które wymagają dalszej obserwacji pod kątem architektoniczno-budowlanym. Zawilgocenie partii ścian wewnątrz świątyni. Docelowo do renowacji kwalifikuje się stolarka drzwiowa jak również drewniane żaluzje w wieży oraz pozostałe kute elementy ozdobne na kościele.

Z uwagi na brak rozpoznania konserwatorskiego w formie badań wykonanych przez osobę z odpowiednimi uprawnieniami, odmówiono udzielenia pozwolenia na prace tynkarskie wewnątrz świątyni łącznie z wykonaniem iniekcji przeciwwilgociowej w ścianach. Ponieważ, brak ww. ustaleń, może skutkować zastosowaniem nieprawidłowych materiałów i technik oraz koloru przypadkowego i ahistorycznego.

Po dokonaniu analizy wniosku wraz z załączoną dokumentacją, należy stwierdzić, iż wskazany w pozwoleniu zakres prac jest możliwy do akceptacji ze stanowiska konserwatorskiego, ponieważ jego celem jest odtworzenie oryginalnych rozwiązań i utrwalenie historycznej substancji. Zamierzone prace wpłyną na zatrzymanie dalszej destrukcji zabytku oraz przyczynią się do odtworzenia wartości architektonicznych zabytku. Zarazem Lubuski Wojewódzki Konserwator Zabytków nie uzgodnił prac wewnątrz kościoła polegających na renowacji tynków wewnętrznych z częściowym ich usunięciem (zbiciem) oraz z jednoczesnym wykonaniem iniekcji w ścianach (wg opisu w pkt. 9.4 ww. projektu), z uwagi na brak rozpoznania w formie badań konserwatorskich. Planowane prace mogłyby spowodować zniszczenie oryginalnych warstw tynkarskich i malarskich oraz spowodować utratę wiedzy na temat historycznych rozwiązań.

Dodatkowo organ konserwatorski umorzył postępowanie w zakresie robót budowlanych przy powojennej zakrystii (1965) z uwagi na brak ochrony prawnej przez wpis do rejestru zabytków.

Wobec powyższego na podstawie art. 89 pkt. 2, art. 92 ust. 6, art. 36 ust. 1 p. 1, art. 7 p. 1, art. 6 ust. 1 p. 1 lit. c) ustawy o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami oraz art. 104 § 1 i 2, 105 Kodeksu postępowania administracyjnego, orzeczono jak w sentencji.

Jednocześnie informuję, że:

- Zgodnie z art. 36 ust. 8 ustawy z dn. 23 lipca 2003 r. o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami (t.j. Dz. U. z 2022 r., poz. 840) uzyskanie pozwolenia wojewódzkiego konserwatora zabytków na podjęcie robót budowlanych przy zabytku wpisanym do rejestru zabytków nie zwalnia z obowiązku uzyskania pozwolenia na budowę albo zgłoszenia, w przypadkach określonych przepisami Prawa budowlanego.
- Stosownie do art. 47 ustawy z dn. 23 lipca 2003 r. o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami (t.j. Dz. U. z 2022 r., poz. 840) wojewódzki konserwator zabytków może wznowić postępowanie w sprawie wydanego pozwolenia, a następnie zmienić je lub cofnąć, w drodze decyzji, jeżeli w trakcie wykonywania działań określonych w niniejszym pozwoleniu wystąpiły nowe fakty i okoliczności, mogące doprowadzić do uszkodzenia lub zniszczenia zabytku.

Od decyzji niniejszej przysługuje stronie odwołanie, które można wnieść w terminie 14 dni od dnia doręczenia decyzji do Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego, za pośrednictwem Lubuskiego Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków.

Zgodnie z art. 127a ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. – Kodeks postępowania administracyjnego w trakcie biegu terminu do wniesienia odwołania strona może zrzec się prawa do wniesienia odwołania wobec organu administracji publicznej, który wydał decyzję.

Z dniem doręczenia organowi administracji publicznej oświadczenia o zrzeczeniu się prawa do wniesienia odwołania przez ostatnią ze stron postępowania, decyzja staje się ostateczna i prawomocna.

Zgodnie z art. 130 ww. ustawy:

§ 1. Przed upływem terminu do wniesienia odwołania decyzja nie ulega wykonaniu.

§ 2. Wniesienie odwołania w terminie wstrzymuje wykonanie decyzji.

§ 3. Przepisów § 1 i 2 nie stosuje się w przypadkach, gdy:

1) decyzji został nadany rygor natychmiastowej wykonalności (art. 108);

2) decyzja podlega natychmiastowemu wykonaniu z mocy ustawy.

§4. Decyzja podlega wykonaniu przed upływem terminu do wniesienia odwołania, jeżeli jest zgodna z żądaniem wszystkich stron lub jeżeli wszystkie strony zrzekły się prawa do wniesienia odwołania.

z up. Lubuskiego Wojewódzkiego
Konservatora Zabytków

mgr Błażej Skaziński
Kierownik Delegatury

Do wiadomości:

1. Kuria Diecezji Zielonogórsko-Gorzowska
2. aa. (604) opracowała: st. insp. mgr inż. Małgorzata Witka

